

sin Ægtemand vil hun — ak, hvor heroisk — »tale nogle Ord med sin stakkels *faldne* Barndomsveninde«. Over en slig Heltegærning bliver Manden da ogsaa saa bevæget, at han skammer sig over sin egen »spidsborgerlige Anstændighedsfølelse«. Der er imidlertid næppe andre end Hr. Gemalen, der ser noget stort i Fru Klaras Mod til at indlade sig i en Samtale med sin »faldne« Veninde, selv om hun gaar saa vidt at ville tilbyde Veninden et Sted at ty hen med sin »Skam«, naar Huitfeldt forlader hende. »Skam« kalder hun dette, at Elisabeth har fulgt en Tilskyndelse, der, som Fru Klara selv siger, — »bunder i det mest ethiske, det reneste i hendes Natur.« Ja, hvem kan finde Mening i denne naive Frues Snak. Bunder Forholdet i det ethiske, det reneste i Elisabeths Natur, hvor kan det da være en »Skam« for hende!?

Men nu Elisabeth selv, Bogens Heltinde, der burde lyse som en Stjerne blandt de mange »Bohêmer«. Begyndelsen er dristig nok. Hun følger Huitfeldt til et Samliv uden præstelig Vielse. Vi venter os efter denne dristige Begyndelse noget af hende, og hvad faar vi saa. En Godgørenhedsudfoldelse hentet fra engelske Solstraalefortællinger, en Kvinde, hvis mindste Ord er højtideligt, og hvis Ord derfor virker kedsommeligt paa Læseren. Og saa, da det første Pust af Verdens Opfattelse af hendes Dyd møder hende i Form af Terslews Raahed, tilkalder hun Huitfeldt for at faa Manden vist ud. Men en Kvinde, der følger en Mand til et Samliv uden kirkelig eller borgerlig Attest, maa være forberedt paa at optage en Kamp mod raa Tilnærmelser.

Det anses jo nemlig for afgjort, at Dyden kun findes i Ægteskabet — og udenfor dette er der kun Udyd. Elisabeth skulde have vist os, at hun formaaede at tiltvinge sig Respekt, netop fordi hun i i sit Forhold til Huitfeldt havde vist sin Styrke ved at ofre alt, endog sit gode Navn og Rygte i Flertallets Omdømme. Da havde hun sikkert ogsaa formaaet at holde Huitfeldt fast.

Og da hun saa bliver seende ogsaa overfor Huitfeldt, knækker hun over og — dør. Dette er sandelig for megen Ære at gøre »Bohêmerne«! Vil Kvinderne vedblivende taalmodig lide, taale og dø for Mænd af hans Art, da opdrager de jo netop Bohêmer, der ingen Samvittighed gør sig af at ødelægge Kvinder i Dusinvis. Et dristigt Ørefigen, samt et rigeligt Krav paa Erstatning af Hr. Huitfeldts Pung vilde være klogere end at sulte og arbejde sig ihjel, fordi man er bleven bedragen. Er alle Døre lukkede for hende, fordi hun paa Huitfeldts Ord har fulgt ham fra Generalindens Hus til hans Hjem, da er det ogsaa ham, der maa holde hende skadesløs for hendes Tab,

naar han forlader hende. Og glemmer han sin Pligt, har hun Ret, ja Pligt til at minde ham derom.

Der er meget fortrinligt i Fru Kielers Skildringer, navnlig er Scenen med »Bohême«-Skaren i Huitfeldts Hus god. Et Par af Karaktererne træder her ved nogle faa Sætninger tydelig frem. Men hendes Kvinder gør ikke Kønnen Ære. Der findes baade dristigere og kløgtigere Kvinder, end dem Forfatterinden har stillet op som en lysende Baggrund mod de sorte »Bohêmer« — »Mændene af Ære«. Om vore Forfatterinder begyndte at slaa noget af paa det »pæne«, det »dydsirede«, naar de tegner Kvinder, og derimod viste os den dristige Kvinde, der vil noget og vover noget for, hvad hun vil, saa vilde de baade komme Idealet og Virkeligheden nærmere. Men med Undtagelse af et Par Stykker gaar de endnu den udtraadte Vej; Kvinder med saa lidt Blod som muligt, og det Blod, de har, vel tøjlet af Gouvernantens Visdomsord.

L. N.

Annie Besant.

En Levnedsskildring

af

Erna Juel-Hansen.

(Sluttet).

XII.

Endnu et stort Offer, maaske det bitreste og mest uerstattelige af alle, skulde hendes offentlige Optræden koste hende.

Det var hendes lille Datter, Moderens Glæde og Genstand for hendes ømmeste Omsorg og inderligste Kærlighed.

Allerede i 1875 gjorde Faderen det første Forsøg paa at bemægtige sig Barnet under et af dets i Separationsoverenskomsten bestemte aarlige Besøg hos ham. Mrs. Besant tilkaldte strax juridisk Assistance, og Barnet blev hende for denne Gang atter overdraget.

Men tre Aar senere paakaldte Mr. Besant Lovens Hjælp for at berøve Moderen Barnet, og det lykkedes ham.

Den Mand, der havde Forsædet i Retten under Processen, var til Uheld for Mrs. Besant, Sir George Jessel, en haard, bigot Verdensmand, der brugte sin Myndighed paa den brutaleste Maade.

Som Grund for deres Paastand om, at Mrs. Besant var uskikket til at opdrage sit Barn, anførte Pastor Besants Sagførere hendes atheistiske og malthusianske Grundsætninger, dem hun offentlig havde vedkendt sig baade i Tale og Skrift.

Den ene af dem erklærede blandt andet, at den lille Pige, om hun forblev hos Moderen, vilde voxte op som et Udskud af Menneskeheden i dette Liv og sætte sin Salighed overstyr i det næste. Den anden